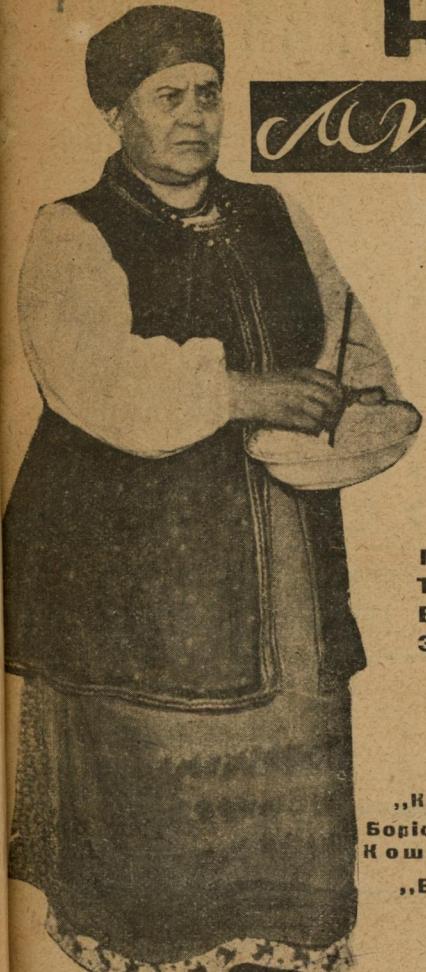

1934 1928
НОВЕ
життя

В ЧИСЛІ
ПРОГРАМИ
ТА ЛІБРЕТО
ВСІХ ВИСТАВ
ЗА ТИЖДЕНЬ

„Комуна в степах“
Борисоглібська-Синклета
Кошевський-Минишка
„ВІЙ“—інтермедія

ВІЙ

ЦЕНТРАЛЬНА
—НАУКОВО-УЧБОВА—
БІБLIOTЕКА.

87749

59

ДЕРЖАВНИЙ ОПЕРНИЙ ТЕАТР

Вівторок 3 листопаду
„ЛЕБЕДИНЕ ОЗЕРО“

Репертуар з 3 по 8 листопаду

Середа 4 листопаду
„ФАУСТ“
::: ПРЕМ'ЄРА :::

Четвер 5 листопаду
„ЛЕБЕДИНЕ ОЗЕРО“

П'ятниця 6 листопаду
„ФАУСТ“

Субота 7 листопаду
„ЛЕБЕДИНЕ ОЗЕРО“

Неділя 8 листопаду
„ФАУСТ“

Репертуар з 3 по 8 листопаду

ДЕРЖАВНИЙ Драматичний Театр ім. ФРАНКА

Вівторок 3 листопаду	„Пухний пиріг“.
Середа 4	„Комуна в степах“.
Четвер 5	„97“.
П'ятниця 6	„Комуна в степах“.
Субота 7	„Вій“ (8-річча жовтневої революції—закрита).
Неділя 8	„Вій“.

Пролетарії всіх країн єднайтеся!

[792 (4771) (65) 1925].

НОВЕ МІСТЕЦТВО

ТЕАТРАЛЬНИЙ ТИЖНЕВИК. ОРГАН ВІДДІЛУ МИСТЕЦТВ УПРАВЛІННЯ ПОЛІТОСВІТИ УСРР.

№ 2.

3—10 ЛИСТОПАД

1925 р.

СПРАВА, ЩО НА ЧЕРЗІ.

Коли не брати на увагу сили силеної побільшості мандрівних труп халтурно-гопаківсько-малоросійського характеру, що за антре-призамами знамених Гаркунів-Задувайських заполонили провінціяльні міста не тільки України, а й цілого Союзу, то у нас минулого сезону існувало 4—5 серйозних українських театрів.

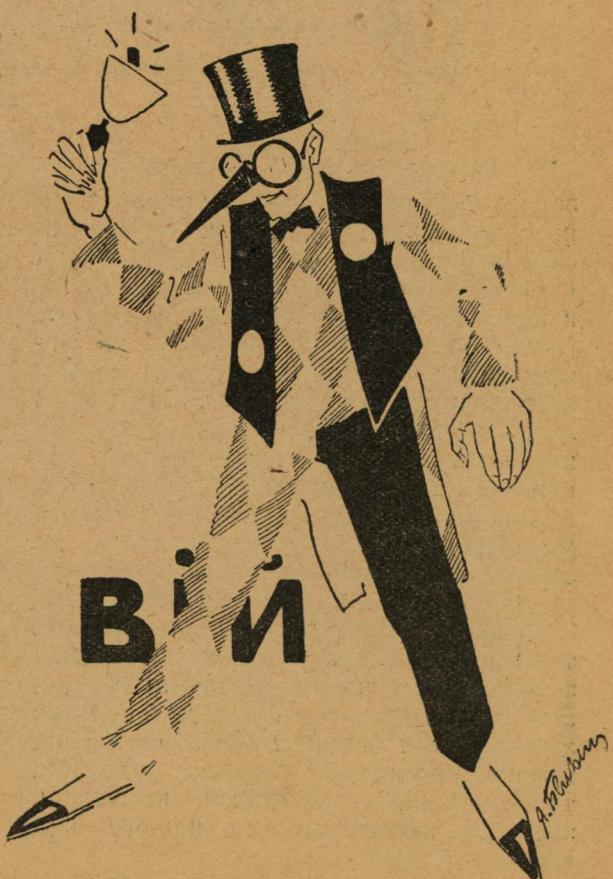
Така незвичайно мізерна кількість не могла, звичайно, задовільнити потреби населення в театрі, як культурно освітній і розваговій установі, що колosalно збільшилася (потреба) за часів революції, тобто за часів розвитку нової української культури і буйного росту її. Пояснити таке явище треба двома причинами: — по-перше, революція утвердила горожанські права укрїнської культури, що має свої властиві їй ознаки і особливості (формальний), по-друге, робінничеселянська маса, затримана в с'оєму розвиткові умовами царського ладу, зараз з великою жагою посунула опанувати надбаннями культури.

Наша партія своєчасно одзначила це явище і дала правильні рішення цій справі в резолюціях своїх з'їздів і ухвал керуючих партійних органів. В звязку з цим перед Наукомосвітою України стало завдання організації мережі національних театрів, зокрема українських. Це завдання не лежко було зреалізувати.

Умови, що в них творилася буржуазна українська культура і зокрема театр за часів дореволюційних, і нова культура перші роки революції і горожанської війни — не сприяли тому, аби витворилися кадри українських акторів і режисерів. Особлива недостача відчу-

валася в досвідчених режисерах, що їх на цілу країну було (та поки-що й зараз є) буквально два-три чоловіка.

Так було завжди на початку нової культури. Колись російська, а зараз Союзна Академія Наук мала своїми

„Вій“ у Франківців. Кумедник — К. Кошевський.

(Мал. Я. Бельського).

„Вій” у Франківців.
Радянська панна — М. Пилипенко.

основоположниками учених заходу, а ще раніше науку й знання у Московську державу понесли українці старої Київської Русі. Так сталося й зараз: — в наші державні театри ми закликаємо режисерів з російської сцени. І як завжди й тут справу полагається тільки на половину, тим паче в такій галузі людської творчості, як мистецтво. Режисери з російської сцени, майже в усіх випадках, незнайомі зовсім з українською культурою, з історією розвитія її, незнайомі з умовами, що в них вона розвивалася, не знають самої мови актора, а при таких умовах праця їх надзвичайно складна.

Мережа національних державних театрів розроблена відділом мистецтв і зреолізована в цьому сезоні (а їх числом 10) звичайно і в малій мірі не може задовольнити наших потреб. Поширення мережі в слідуючих сезонах буде йти, треба надіятися, нормально, вважаючи, звичайно, на можливості нашого державного бюджету.

При організації нових театрів, а також і в уже існуючих, маємо подбати про забезпечення їх керовниками ху-

дожньої частини із людей, що виховуються на новому українському мистецтві. Це не значить ні в якій мірі, звичайно, що нам треба цілком одмовитися од режисерів російської сцени, — їх допомога українському театрі буде потрібна ще довгий час, бо підготовка нових режисерських кадрів річ затяжна.

Як же створити нові молоді кадри художніх керовників наших театрів? Наше завдання полягає зараз: по-перше, при усіх державних театрах (по деяких уже є) утворити режлабораторії, по-друге, створити громадсько-творчу організацію режисерського молодняка на зразок Московської «Асоціації Режисерського Молодняка». Така організація, крім цілком фахових завдань, має ще виховувати режисера-громадянина («общественника»), що в умовах нашої радянської дійсності (зокрема української) має першорядне значення. Зараз ми переживаємо епоху, коли кожна культурна людина, хто б він по своему фаху не був, має бути активним громадянином. Явища хоробливого характеру породжені непом, що спостерігаємо ми зараз між окремими членами наших літературних організацій, саме — бажання уникнути громадськості, узько-спеціалізуватися, естетизувати — тимчасові. Їх можна цілком ясно соціально висвітлити, а значит і з ними боротися.

До відкриття Держав. Одеського Драм. театру. Ужвій-Дробницька, в ролі Амелії — „Мазепа“.

НОТАТКИ НА ШПАЛЬТАХ.

Замісць фейлетона.

Газета „Трудовая Абхазия“ з ентузіазмом одизвается про гастролі Харківського „Нового театру“.

Рецензія прикрашена чітким оглавом:
Хороша трупа.

А ось що під цим оглавом:

„Репертуар трупъ (очень близкий къ Московской «Летучей Мыши» и Ленинградскому «Балаганчику»), отчасти устарел, но простое вкрапливание никогда неумирающихъ особенностей человеческого общежития делаетъ веъшъ веселой.

Оце так сказано! „Повкраплювано“, можна сказати, з розмахом і „нікогда неумирающей особенностью“... А ось ще:

„Голембо, конечно, не для такого театра и ее амплуа не может быть выпукало в штихе смеха“...

Гадаємо, що рецензент „Трудової Абхазії“ теж не для такої газети: його „амплуа“, звичайно, було б значно вищуклішим у штихові „Смехача“.

Але, крім того, про саму трупу. Який це „Харківський новий театр“? і ще це за коріфеї—Любавський та Валентінова.— „такие сильные актеры“.

Любавського ми пригадуємо, а Валентинова?

Здається зловживає „хороша трупа“ гостинністю Абхазії.

Прейомом «Tour de bras».

Придумала Редакція журналу „Цирк“ (№ 5, Москва) анкету, розіслал її по школах і одержала відповіді... Майже 9/10 дітей та підлітків віддають перевагу перед цирком театрів та кіно.

Врятувати становище взявся А. Л.

„Восприятие театра идет, главным образом, в плоскости тонких и сложных психических переживаний, скорее будоражащих нарождающуюся чувственность, чем дающих практическое разрешение „проклятых вопросов“.

Воно, звичайно, обороняючись, резонно нападати, але не прийомами ж світових чемпіонів!

Тільки такого роду, „обратный нельсон“ навряд чи може бути переконуючим. Цирк, безумовно, є дійсно народне видовисько, але на що ж трощини щелини театру?

Надмірна щирість чи помилка?

Держкіно імені Карла Лібкнхета строго виконує план українізації. Актори й лібретто мають ту ж долю що і

Іван Єдуардович народився 8 січня 1869 року в місті Київі в сем'ї Механіка.

Після смерті батька матері не маючи можливості учитися, якому було 6 років віддала до друкарні.

Тут він уперше став учитись грамоті.

В той час робітники улаштовували українські вистави крадькома від поліції, виставляючи тоді На алку Полтавку

Котляревського і деякі п'єси Квітки Основ'яненко, хлоп'я цими п'єсами захоплювалося і в 13 років сам почав тягти з друкарні папір і робити декорації і улаштовувати вистави за які приходилося йому ноувати в буцигарні. Тричі він був заарештований поліцією, але скоро відпускали бо не знаходили нічого серйозного.

В 1887 році він вступив як постійний актор в тр. Сетова який грав тоді в Київі в театрі Бергоньє.

З цього моменту починається постійне акторське життя. Більш всього приходилося працювати по провінціям.

За 39 років своєї сценічної діяльності Ів. Єд. обіхав всю Україну Польщу Росію Крим Кавказ і Закавказе.

радслужбовці і також українізуються, коли не з більшим успіхом.

Але нашо ж силоміць українізують чужожемців?

Героя «Багдадського злодію» Дугласа Фербенкс теж українізували, давши йому прізвище Фербенко.

Між іншим, про насильство не може бути й мови:

«А що як Фербенкс дав нам на це згоду...

А коли й ні, то теж особливого лиха не трапилось.

Можна навіть радіти:

— Українізація з прихильною допомогою кіно імені Лібкнхета, набігає міжнароднього характеру.

Влас Забота.

ЛЕБЕДИНЕ ОЗЕРО.

«Лебедине Озеро», прекрасний твір Чайківського, яскраво виділяється з інших музичних композицій його. Воно вражає своєю вічною свіжістю, мелодійністю і життезадатністю, як і величезною емоціональною енергією та красою. Змістовність, витончений смак і класична майстерність—ось що характеризує його. Композитор з дивовижною, властивою тільки геніям, чуйністю підійшов до казки і телановито передав її на музичку. Безліч надзвичайно яскравих, прекрасних, повних легкої фантастики та вогню мелодій проходить перед захопленим слухачем. Отака п'еса від чарівного вступу до чудового закінчення.

Чимало попрацював над постановкою п'еси на кону Харківської Опера наш художник Хвостов, даючи сцені оформлення. Багато блискучих, золотих ісріблястих цяток та зізгагів, недбало розсипаних на чорному тлі ночі, і тонке художнє чуття в оригінальному підібраний сполученні коліорів убрань дають одну цілу прекрасно гармонію. Дивлячись на все, відчувається вміння і велика любов, з якою художник поставився до своєї роботи.

Не меншої уваги заслуговує й робота балетмейстера Баланотті. Знаючи, що більше уваги треба звернути на масові сцени, він дав нам чудесні вальси і післу низку прекрасних масових сцен, де з над-

I. E. Вейсенберг.

Дирігент Держопери.

I. E. Вейсенберг осягнув музично-теоретичну освіту в Ленінграді у професора Ленінградської

Консерваторії А. Житомірського. Музичну діяльність розпочав у Харкові в 1918 р.; протягом кількох років диригував симфонічними концертами (цикли історичних концертів для робітників і червоноармійців).

В опері диригуве з дня засновання в Харкові Державної Опера. Уперше диригував в опері 1921 року наново

постановленою музичною драмою «Борис Годунов».

О. М. Брон.

Дирігент Держопери.

О. М. Брон скінчив в 1916 році Київську консерваторію по складу форгепіяно професора

В. Пухальського й по класу спеціальної теорії композиції професора Р. Гліера. До 1918 року виступав як піаніст—віртуоз. Свою диригентську діяльність О. М. Брон розпочав в Київі, після цього декілька сезонів диригував в Тифлісі й Баку, виявивши великі диригентські здібності. На особливу увагу заслуговують його постановки «М-ме Буттерфлей» і «Снегурочка».

звичайно вигідного боку показав себе увесь корде—балет. Треба мати великий сценічний досвід, вміння і величезне терпіння, щоби досягти таких блискучих наслідків. Масові сцени були найбільш виграшні на протязі всієї п'еси.

Із солісток, звичайно, звертають на себе особливу увагу дві: Стекль і Чаплигіна.

Стекль досвідчена балерина. В її танкові відчувається добра класична школа, помітна певність, вона цілком володіє жестом, мімікою, в неї незрівнянна пластика і тільки одне не гаразд—надто багато розсудливості.

Чаплигіна легка й ізящна, вона технічно цілком володіє танком і зрідка проплискує в неї навіть вогник. Справляє враження непоганої балерини.

Дирігент, правда, не зовсім панує над оркестром і інколи це спровокає враження неподданості між музикою і танками, не було гармонії й губився ритм.

Початок циклу симфонічних концертів у Харкові.

Перший цикл симфонічного концерту, що відбувся в неділю 25-го ц. м. в театрі Держопери, од азу виявив велике зацікавлення публіки до симфонічної музики; зал був переповнений аудиторією, що жадібно слухала чудові твори Корсакова—великого російського казкового чарівника звуків. Л. П. Штейнберг з підйомом і захопленням завжди виконує твори свого геніяльного учителя, —при чому толкування Л. П. Штейнбергом „Шехерезади“ і „Салтана“ в дзначається самобутністю та яркістю; недарма Корсаков, почувши виконання Л. П. Штейнбергом „Шехерезади“, був захоплений його трактовкою геніяльної сюїти з найбільш цікавих моментів виконання належить відзначити свій особливий темп, що відтіжое марш Колендана —Царевича (II ч. сюїти); хвиля crescendo в ріffcato струнних на тлі якого проходить ніжне соло кларнету, а далі фаготу. Надзвичайні додержано відзначени в Штейнберг контраст суворої теми Шехірау і характеристики поетичного жіночого образу Шехерезади. Артист А. Мосін проспівав при акомпаніменті оркестру чудову арію Левка з „Майської ночі“. Живо, та ясно прошов кінцевий номер програми—вічно молода й свіжа музика „Сатана“ (Сюїта),—виразно передані Штейнбергом всі вигадстві деталі яскравої Корсаковської палітри.

І. В.

Заслужон. артист УСРР Л. П. ШТЕЙНБЕРГ.

Головний диригент Держопери.

Л. П. Штейнберг—найбільш ярка музикальна фігура на Україні. Володіючи величезною музикальностю палким темпераментом тонким смаком і великою музикальною ерудіцією Л. П. має всі дані бути в рядах першокласних європейських диригентів. Л. П. лаугеат Ленінградської Консерваторії прекрасно скінчив її по класу Антона Рубінштейна (ф.-к.) і Римського-Корсакова (теорія композиції). Поруч з диригентською Л. П. не мало часу віддає і композиторській діяльності він написав цілу низку яких симфонічних і камерних творів. Ще на початку своєї кар'єри Л. П. завдяки кліматичним умовинам змущений покинути столицю й переїхати на південь де переважно й проходила його діяльність як симфонічного та оперного диригента (Харків, Київ, Одеса, Ростов, Кавказ та ін.). В 1913 р. Л. П. на запрошення С. Ягілєва диригую в Лондоні російськими оперними виставами („Ігорь“, „Майська ніч“) і викликає

Диригент опери Л. П. Штейнберг.

своїм виконанням ентузіастичні відгуки. Підписаній ним контракт на 3 роки до Америки й Австралії не був виконаний тому, що розпочалась Європейська війна.—Революція поставила Л. П. в ряди відомих громадських діячів—він був першим головою Спілки оркестрантів і потім головою першої об'єднаної Спілки робітників Мистецтв в Київі (Робмис). Л. П. належить ініціатива утворення філармонії в Одесі й Київі. В данний момент Л. П. є музичним керовником Державної Опера і Симфонічних концертів.

Революційна халтура на кону єврейського театру.

Пристосованість старого єврейського театру до халтури виявилась більше ніж можна було того сподіватись.

Для халтурного театру „розвіт“ його мавший місце в період військового комунізму (знаменитий „вагонний період“) змінився гострою кризою в період господарського відновлення. Було-б звичайно, помилково сказати, що російська і українська сцена позбавилась революційної халтури, але те, що майже всі російські й українські театри по великих містах України з театралами державними, чи робітничими, в значній мірі паралізують і в територіальному і в художньому та ідейному відношенні вплив халтурного театру.

Інша спогає в царії єврейського театру.

Єврейських Держтеатрів по всьому Союзові 2. (У Москві та Харкові). але Москва далеко, а Харківський Єврейський Держтеатр тільки будеться. При таких умовах халтурний театр залишився майже єдиним поставщиком єврейського

театрального ринку для всієї України, як що не рахувати клубних єврейських драматургів, що здебільшого халтурять не згірш як професійні театри.

Соціальну і художню суть цього театру можна копотко визначи і так: непманська «ідеологія», в формі революційної сатири, що подається під соусом гарної проробленої халтури.

І, мабуть найтиповінішим що до цього можна вважати театр Сегала, що гастролює нині у Харкові Сегаль—сам виконавець, сам же і закройщик багатьох п'єс, що він їх виконує. Як в тій, так і в другій царині він виявляє чималенький хист, вартий крашого пристосування.

Він чудово знає смаї... сподіванки свого гляда на революції, зкривдженого фін'агентом крамаря, радслужбовця, та навіть (в далеком меншій мірі) робітника і ремісника приваблюваного сюди сучасними назвами п'єс („Девушки из Швей-прома“, „Хаїм непман“ (та сподіванками революційної сатири.

Г. Бару.

АНКЕТА

ЖУРНАЛУ «НОВЕ МИСТЕЦТВО»

Редакція розіслала відповідальним театральним діячам анкетні листи на таке питання: Біжучий театральний сезон взагалі і перспективи сезону в даному театрі... Низче ми наводимо деякі з одержаних відповідей:

3. ХАЮТИН.

Директор Державного Червонозаводського театру ім. Раковського.

Червонозаводський театр лише розпочинає свій сезон. 1-го листопаду пройшла перша його постановка — сучасна комедія Ердмана «Мандат» під режисурою знайомого Харкову по минулих сезонах Нелі-Влада!

Ця постановка, а також лабораторна робота, що її провадять актори в театрі, доводить, що склад трупи теперішнього сезону пощастила підібрана і пуже добре. Таким чином, завдання театру — утворити постійний кадр органично звязаних з театром робітників, що відповідали б в однаковій мірі так художнім, як і громадським вимогам — виконано цілком.

Теперь про обличчя театру. Наш театр міститься на околицях і вже по своему розташуванню мусить бути робітничим. Таким він був, таким і зостанеться. Цілком зрозуміло, що в своїй художній роботі театр ставку бере на свою постійного глядача — робітника з околиці. А тому, основна робота театру — виявити новий та старий побут. При цьому головне завдання поставити яскраві межі між цими двома об'єктами.

План роботи театру збудовано в такий спосіб, щоб за сезон показати 8—10 нових постановок, які характеризують театр. В п'есах, так званих «проходних» вирішено також твердо проводити ідеологично-вітриману вихо-альну лінію.

Найближчі постановки після «Мандату» — п'еса Прокоф'єва «Паріж» (за романом Е. Золя) в постановці Нелі-Влада й «Гроза» — Острровського в постановці Савелева в кінці листопада почне працювати в театрі над постановкою п'еси Сейфуліної «Вирина» режисер, заслужений артист Республіки, Г. П. Юра. Низку постановок дасть Б. С. Глаголін і заслужений артист Республіки Н. Н. Синельников. Дальший репертуар: «Любовь Жаньеней», «Тов. Семизводний», «Яд», «Гапон» и т. д. Поставимо дещо й з класиків. Намічені: «Укрощення строптивої» — Шекспіра й «Разбойники» — Шілера в новій інтерпретації. На ювілей подій 1905 року театр замовив п'есу на погіг цього року в Харкові. Це художній бік справи в театрі.

Що до притягнення в театр робітника — глядача, то нами зроблено все: призначено наймінімальніші ціни на місця, установлено знижку на них в сумі 25% для колективних заявок на квитки та дано ще ріжні пільги.

Взагалі, вступаючи в 6-й рік керування Червонозаводським театром, я, невен, що театр який весь час виростав, як художня одиниця, — в цьому сезоні виросте, як культполітосвітня установа. А зробити його таким — це основне наше завдання, як мабуть і всіх театрів.

4. ЕФРАІМ ЛОЙТЕР.

Художній Керовник і режисер Державного Ерейського театру.

Наступний сезон — перший в житті нашого театру. Коли ми, в кінці літа, приступили до праці, у нас нічого не було крім сильного бажання створити остаточно хоч з великим спілненням пролетарський ерейський театр на Україні.

Зараз ми маємо: 1) з кращих і одиноко підходящих (не рахуючи артистів Московського Госект і почасти ерейської студії Білор. сі) для такого театру ерейських артистів; 2) — запрошені кращі ерейські художні й музичні сили; 3) репертуар вже готовий, який своїм змістом і сценичною постановою, як доказали деякі перегляди, викличе відповідний відгук в широких масах ерейського пролетаріату.

В трупі є деякі з кращих артистів старого проф-театру, але в більшості вона складається артистів колишнього театру — студії «Культур-Ліга».

Серед запрощених художніх і музичних сил є художники: І. Рибак, Натан Альтман і І. Рабічев, — композитори: О. Крейн, М. Мільнер, Л. Пульвер і С. Штейнберг це майже все, що найкраще в ерейській музиці й живописі.

Намічений новий репертуар. До цього часу в репертуарі центральних ерейських театрів не було ні однієї п'еси, в якій відбилось би життя й боротьба ерейських працюючих мас в добу горожанської війни. Наш театр робить першу спробу в цьому напрямкові, даючи на відкриття театру виставу «Ін-брэн» (в огні), сюжет що розвивається на тлі горожанської війни на Україні, погромів і терору.

Беручи на увагу вповні правну потребу нашого сучасного глядача здорового сміху і своечасність прояву на сцені, нагромаджені століттям в г. щі народу, театральної і сатиричної енергії в «особі», одоноко існувавшого де-кілька днів в році, театру «Пурім-шпіль» (блазнів і кумедіантів), ми на дні виставу призначили ерейський балаган — «Пурім-шпіль».

Сюди ми внесли сильний мент революційної та антирелігійної сатири.

Постановка «Пурім-шпіль» своїм стилем багатством музично-вокальних номерів і танців, повинна бути першою спробою відродження й передрідження давно забутої ерейської суто народної комедії.

Вже місяць — як ми працюємо, і скоро піднімемо завісу в третячому чеканні рецензії... широких мас ерейського пролетаріату і трудячих, дуже зацікавлених нашою працею. Але ми вже маємо можливість «провірити на публіці» свою біжучу працю.

Репетіцію де-кількох картин «Ін-брэн» і режисерський сценічний ескіз цілої п'еси бачи а спеціальна комісія голов-бюро євсекції ЦККП(б)У.

Цими днями Всеукраїнська Конференція євсекції КП(б)У, числом біля ста чоловік, бачила репетіцію закінченої в першій стадії частини «Ін-брэн» і «Пурім-Шпіль» і думка, яку вона винесла і яка найшла відбиток у відгуках про перегляди надруковані в центральному органі Головбюро євсекції «Штерн», дає нам певність в цьому, що ми йдемо певним шляхом.

Оточений таким відношенням з боку центральних організацій, озброєний знанням театру, вивчений дісципліні необхідній для сучасного артиста, наш колектив вірить в успішне закінчення розпочатого діла, не дивлячись на можливі помилки, а навіть на можливі невдачі.

Джаз-банд театру „Березль” у Київі.

Український Державний Драматичний театр на Поділлі.

В історії культурного розвитку життя Поділля день 23 жовт. 1925 р. повинен залишитися особливо відміченим. Цей день, для свідомого Проскурівського громадянства, з'являється важливим досягненням Радянської Влади в галузі розвитку новітнього Пролетарського Мистецтва—розвитку національної культури. Першому з міст Поділля на долю Проскурівська припало відкриття сезону Українського Державного Драмтеатру,— головним керовником якого є видомий режисер тов. Рошківський. Відкриття сезону Держтеатр роспочав закритою виставою п'єси Куліша „97“ на яке було запрошено представників всіх партійних, професійних, Радянських та громадянських організацій й установ. Перед відкриттям відбулось урочисте засідання обраної президії з представників місцевих організацій на якому було зачитано адміністратором Держдрами тов. Гончарівським цілу низку привітальних телеграм від урядових осіб і організацій з центру, далі було заслушано привітання від місцевих організацій.

На всі привітання відповів представник Держтеатру артист тов. Воловик, який з'ясувавши організаційний етап підготовчої праці до відкриття Українського Державного театру на Поділлі—зазначив, що артисти сучасного театру, маючи левний досвід й революційний хист, виконують свої обов'язки перед громадянством. Стоючи на шляху розвитку новітнього пролетарського мистецтва, театральний колектив буде міцно й високо тримати прапор комуністичної культури і йтиме твердими шляхами до здійснення цієї мети, оминаючи всякі хиби в театральному житті, які спостерігались по де-куди в минулому і на яких артисти сучасного

Держтеатру навчились будувати справжнє театральне мистецтво.

По закінченню всіх промов і привітань, драматрупа і оркестр Держтеатру під орудою тов. Я. Калини виконала „Інтернаціонал і Заповіт Шевченка“. Художнє хорове виконання цих річей спровоцило на слухачів гарне вражіння.

Гра акторів була бездоганна, типи дієвих осіб підібрано досить вдало. Особливу увагу притягувала глядачів гра Копистки (Тагаїв), Гирі (Чополенко Діда Юхима Гуменю), Параски (Гудзенко), Ганни (Дюмина) й інших.

Що до самої постановки, слід зазначити, що закінчення II дії краще зробити, як написано в автора, бо після вбивства Андрія, громада яка приймала безпосередню в цьому участь не може залишатись на сцені в бездіяльності (вона розбігається), особливо «Манашки» повинні щезнути!

Закінчуєчи свій допис в справі відкриття Українського Держтеатру на Поділлю, мушу відмітити те велике значення його для трудячих Поділля, так з боку культурного, як і з боку політичного. Відкриттям Державних театрів, Радянська влада показала, як вона пеклусяється про піднесення на певну висоту національної культури трудячих України, які тепер добре упевнилися, що вирішувати національне питання—здатна лише Влада Рад!

Вважаючи на те, що Проскурівщина знаходитьться поблизу кордонів буржуазної держави, де жорстоко пригноблюється всякий прояв до культурного життя поневолених рабів, Український Державний театр на Поділлі з'являється тим чинником, що без коментарій підкреслює закордонному пролетаріату про вільний розвиток культурного й політичного життя трудячих Радянського Союзу під приводом Комуністичної партії.

А. Татаренко.

Сенсація.

Коли в 1911 році я почав працювати в Германії в „Мутосконні“ і «Біограф-товаристві», то я

не думав про те, що мені прийдеться бути спеціалістом по сенсаційних фільмах. Справді мені приходилося працювати в цій ділянці в Америці, в фільмах з дикими звірями — ковбоями. Але що це були за фільми! Коротенькі одноактівки, в яких дві пари героїв та геройнь, поконуючи всі труднощі та пригоди, виходили обов'язково побідниками з боротьби. Писати сценарії для таких фільмів було не важко, але за це виконувати режисерові їх було дуже важко.

Я зінав одну, „поетесу“, що продавала одночасно «Америко-Біограф-Компанір» цілюю пачкою вісімнадцять сценаріїв! В цих вісімнадцяти ліріко-поетично-прозаїчних творах персонажі залишались завжди одні і ті ж змішувались лише їх прізвища, також і місце побуту „героя“ змінювало свою назву. Подумайте тільки: за такий «сценарій» платили 10—12 доларів! „Герой“ цілий час рвався на схід. Там були і Клондайк, й Аляска, і Каліфорнія, і Монтана. Або для орігінальності сценарія, в найгіршому разі, місцевість називалась Техасом, Арізонаю, Нью-Мексикою, Луїзаною, взагалі переносилась на південь.

Існував певний кадр надзвичайно відважних парнів, що «грали фільми». Їм далеко було до театру, але за те вміли вони добре плавати, гребти веслами, їздити вгори звали бокс, крім цього своїм гарним виглядом захоплювали глядача. Цим „героям“ та „геройням“ приходилося поконувати всякі пригоди. З цих пригод зароджувались сенсаційні фільми чистої води.

Першу сенсаційну фільму споруджено в 1904 р.; називалась вона „Напад

на потяг“. Сенсаційним в ній було переслідування розбішак. Сам напад удався як найкраще. Ізда ковбоїв на диких конях, надзвичайні костюми цих парків, їх ніким недосягнене мистецтво їди верхи, це все спричинилося до того, що ця фільма в Америці, коли не помиляюсь, то і в цілому світі, мала великий успіх.

В 1906 році з'явилася ціла низка сенсаційних фільмів. Найбільшою з них, в якій мені довелось брати участь, була фільма «Падання поштової карети» з високої скелі Рокай-Монтон.

Справжній Рокай-Монтон був дуже далеко, десь на північнім сході Об'єднаних Штатів; на березі Гудзонового заливу, поруч з Нью-Йорком були скелі. Вони справді багато нижчі від Рокай-Монтоне, але ж доволі високі для того, щоб викликати відповідне зраження у глядача — нерка, (а таких в Америці 90 відсотків всього населення).

Не дивлячись на найточніше обчислення, колищучі „поштові карети“ впали на п'ятьдесят метрів дальше ніж було намічено. Вони впали в безодню і попали прямо між табун свиней, що паслися в долині і дев'ять штук з них убили.

Дев'ятеро свиней коштували десять фільм!

Сьогодня ні для кого не є таємницею, що найскладніші, найнебезпечніші для життя сенсації складаються тільки з трюків. Небезпечними були і будуть тільки зйомки з хижими звірями. Все ж останнє зробити легко.

І все же.... не всі сенсаційні зйомки безпечні.

Про це свідчать лікарні й клініки Лос-Анжелосу. Тільки за 1923-й рік в них було зареєстровано 622 ранення під час зйомок, при чому більшість з них була небезпечних, а навіть і таких, що мали сумний кінець.

І не завжди винен режисер якого звичайно обвинувачують в таких випадках. Найчастіше головну роль в цих нещастях відіграє з необережність та непотрібна «відвага» акторів. Герою сенсаційних фільмів приходиться робити величезні скоки зі скелі на скелю, з одного будинку на другий: платять же

I-й Державний театр для дітей.

Театр для дітей займає і зовсім особливе місце в системі радянських театрів. Утворений революцією він з перших днів свого існування став однім з наймогутніших знарядь в системі соціального виховання.

Це з одного боку звільнило театр для дітей від гніту минулого, від, тепер уже всіма відкинутих гасел, „театрального театру“, „театра чистої гри“ і т. п., а з другого—поставило перед ним низку найважчих завдань в галузі репертуару та в галузі форми.

Лиші шляхи витриманого, з пролетарсько-класового погляду репертуара, можна впливати на свідомість дітей, розвиваючи їхні соціальні почуття, колективістичні тенденції, прищеплюючи елементи нової етіки.

І перший Держтеатр для дітей шляхом замовлень п'ес по завчасу застеженному плану або ж беручи участь у роботах автора, шляхом корінної перевороти старого матер'ялу і т. інш.

Таким чином, утворено цілу низку п'ес, як „Подвиги Геркулеса“, „Хубеане“, „По зорі“. „Гра в Спартаки“, „Три фунти стерлингів“ і т. інш. Ще серйознішою була робота театру для дітей в галузі формальний, в методах художньої розробки п'еси для її театрального виконання. Тут необхідно було найти найближчі та найзрозуміліші, а тим самим і переконуючі художньо для дитини форми. Причому необхідно було позбавитись від старого та глибоко шкідливого прагнення „спрошуувати“ вистави для дітей, наслідком чого була те самісінка вистава для дорослих, але гірша якість.

Вступаючи тепер в шостий рік роботи, театр, ставить своїм завданням дальнє поглиблennя роботи по утворенню витриманого репертуару, причому увесь репертуар мусить бути розбитим на дві групи, за віком. Щоб перевести роботу по репертуару передбачається об'єднання всіх авторів та студій, що

йому за щось значно більш ніж звичайним артистам. І тільки в «безпечних місцях» ясно фотографували його голову з відважним виразом обличча.

Відівдувачі кіно часто ламають собі голову: «як дістаеться подібна штука?»

На це я можу відповісти тільки одно: що автори сенсаційних сценарів, ак-

працюють в царину утворення дитячого репертуару, з метою установити загальні принципи роботи.

Не менш важливим є завдання популяризувати шляхом преси роботу театра, освітити її методи та наслідки. Для цього вже складено збірник, присвячений п'ятиріччу робіт театру. Збірник цей ухвалено Наркомосом і направлено до видавництва.

Свою безпосередню роботу театр буде провадити в Харкові, обслуговуючи колективи піонерів, дитячі установи Головко-соцвіху та робітничі організації. Число вистав збільшується до 5 на тиждень. По весні і влітку передбачаються гастрольні подорожі по Україні, причому одна до робітничого, друга до сільського району.

До плану робіт включені 4 нових постановки: Гра в Спартака—Побідимського з фунти стерлингів—А. Іркутова, Показчик вогню—Горлова, Гр. Дарлей чи „Тимошкін рудник“—Макар'єва. З репертуару минулого року відновлюються: Хубеане—Победімського, Хобо—Сінклер-Глаголіна, По зорі—Гжицького; Зрадник—Житкова.

Експериментальну педагогичну роботу театру в біжчому році буде поширено. До штату театру включається фахівець-педагог. Разом з відкриттям театру в перших числах листопаду почнуть свою роботу делегатські збори, що складаються з дітей-глядачів, обраних на засадах представництва від школ м. Харкова.

У біжчому році на делегатських зборах буде пророблено всі нові постановки театра та подано доклади, намічені делегатським зібраним минулого року на тему: „завдання театру“, „Театр і Драм-гурток“, „Чим виріжняється театр від кіно“ та інш.

З початку роботи театра буде виходити загально-міська стінна газета, видається дитячою редакцією та присвячена театрі „Театральна луна“.

Директриса Городиська.

тори і режісер в більшості випадків бувають де в чому зобов'язані кабельному трося Останній, товщиною в струну рояля, вдогравав в багатьох фільмах головну ролю,—не одного актора піднімав він в піднебесся!

Режисер Йосиф Дельмонт.
(Далі буде).

ДЕ ЩО ПРО ЦИРК.

В останніх роках перед імпералістичною війною 1914 року, цирк в Росії переживав кризис творчої праці. Чи мало прихильників циркового мистецтва думали, що воно вимирає.

Нових форм не було, а старі застигли. Те що було головним нервом цирку, — кінне дресування не давало нічого цікавого. Клоуни десятитисячний раз повторювали своє анtre з «Королевою пчіл» і репліки о паралелях між більяком та картоплею... Правда, що публіка ходила в цирк, але робила це тільки по звичаю, освяченому десятками літ.

Правда, що на арені, заливій промінням електричного сонця, перекидались акробати, ляскав шамбар'єр, виводячого «Свободу»—працювали еквілібрісти, гімнастики, розвеселяли по традиції клоуни—але-ж на всім тім лежала печать трафарету. Все було шаблонове і, йдучи по лінії найменьшого опору, цирк все більш та більш зближався до естради. 1 Імпералістична війна, що позбавила Росію імпорту західних артистів, щільно посунула цирк до естради. Оповідач, куплетист, фокусник, імітатор, комічні дуєти, характерні танці, що раніше зрідка бували гостями цирку, тепер стали входити, коли не в постійний склад трупи, то стали бажаним номером, як для дирекції, так і для публіки, що вимагала ріжноманітності. Звільна цирк з'єднав собі поняття цирку і «мюзік-холла». Революційна хвиля, з ріжним розумінням сценичного та циркового мистецтва, на якийсь час,—сособливо на провінції—викинула артистів цирку з їх будинків, як щось непотрібне, і тоді багато з них пішли працювати по дворах та вулицях з килимом та брилем. Це була велика несправедливість, тому що циркове мистецтво ні в чім не гірше мистецтва опери, драми і ін. Від циркача вимагається багато більше талановитости, ріжносторонності і праці над собою. Коли оперний артист повинен мати голос і в крайнім випадку «вміти грati», —то циркач повинен вміти говорити на арені, знати досконало всі закони рухів, управляти кожним рухом свого тіла і... з усмішкою ризикувати життям. Я сам прихильник теорії театралізації цирку, але з присутністю праці в ньому циркових артистів, в їх специфічних номерах і в загальній з драматичними (хоч би на перший час) аргистами „театральний дії“ на арені. Але вважаючи цирк справжнім і одиноким типом народнього

театру, театру мас, я рахую нехтування, з яким ставились до артистів цирку в перших роках революції в цілім ряді провінціональних центрів, фактом великої несправедливості, що свідчить про цілковиту короткозорість в ділі мистецтва. Так, коли в Москві затрачувались величезні гроші на постановку містерій —буфер Маяковського,—в Одесі такі першорядні артисти, як покійний Бернардо або Кнок, ходили з килимом.

Але на протязі наступних 2-3 років нехтування циркового мистецтва зникло. Циркач знову завоював собі права горожанства і,—horrible dictu,—тепер змагання драми, музичної комедії і балету до експресіонізму, **мистецтва руху вчаться у циркачів**. Це свідчить тільки про те що з часом прийдуть до висновку, що для мас,—а «театральна дія» повинна призначатись для них,—потрібний і більше вражає їх театр не міркування, а дії. Разом з тим всим-до минулого 1924 р. цирк в своїй творчості «топтався на місці» і жив на рахунок попереднього дівіденду. 1924 рік ледве що не став катастрофічним для судьби союзних циркових артистів, коли Управління Московських Держцирків,—що взяло цирки, крім Москви та Ленінграду, в Казані, Нижнім, Тулі, Орлі, Твері, Київі, Ростові, Одесі—почало переважно брати артистів з-за кордону.

Тоді перед російськими цирковими артистами ребром повстало питання ледве що, чи не самого існування їх. Не піти вперед значило, що вони не можуть конкурувати з чужоземцями. Правда, що серед запрошених закордонних артистів були і такі, що брали тільки свою новинкою та апаратами, але за те були і такі, що дійсно було чому повчитися: Юссеме, Кремоліно, Ван-дер-Вельде, 10 Алісон, 10 арабів Магадора, 4 Анді, 4 Воллостон, 5 Келлер, 4 Аврора, 3 К'євінг, Ніагарра. Поки з 1914 року „російський цирк“ був відтятий від західних своїх собратів і застиг,—ті шагнули величезними кроками вперед за життям. Господі, коли через десять років збільшився імпорт закордонних циркачів через Московське Циркове Держуправління,—як тоді підтяглись наші! Скопіровані всі чужоземні трюки.—В праці новий нахил. І кожний день треніровка. Питаючи, що так гостро стояло минулого року, розв'язалось на користь руського циркача. Одиноке, в чому наш артист уступатиме

своєму західному собратові—це в апаратах. Але за те там, де вимагається сила, енергія, зручність та витренування тіла в праці, не буде істотної ріжниці. Треба думати, що в пім році зникне ця колосальна нерівність в платні яку одержували чужоземці та російські циркачі, а також в відношенні до перших та до других. Хай це—деталь, але тоді коли за прошених з закордону артистів возили в м'ягких вагонах,—першорядних союзних циркачів, працюючих разом з ними—в твердих. Як одні так і другі—робітники одного і того ж самого мистецтва. Відношення до них, не кажу вже про платню, повинно бути однакове.

До цього часу „Ахілесовою п'ятою“ союзних циркових артистів розговорного жанру являється без порівнання бідніший репертуар. До цього репертуару починають прикладати руку визначні під журналисти та поети. Так що все заповідається на краще в цій країні зі всіх країн.

I. V. Лебедів (дядя Ваня).

Відкриття донбаської філії театру імені Франка.

10 жовтня 1925 р. в м. Артемівському відбулось урочисте відкриття постійного драматичного театру—Донфіліалу Держтеатру ім. Ів. Франка в м. Харкові. На відкриття з м. Харкова віїздили зав. відділом мистецтва Г. П. О. т. Микола Христовий і художній керовник Держтеатру ім. Ів. Франка засл. арт. респ. Гнат Юра. Йшла п'єса М. Куліша „97“ з Гнатом Юрою в ролі хусія Ропистки.

Teatr був переповнений. П'єса мала великий успіх. Склад артистів Донфіліалу театру складається головним чином з основного кадру театру ім. Ів. Франка в м. Харкові.

Режисура в руках С. Семдора, О. Юрського та Т. Терниченка. Періодично буде провадитись обмін кращих сил театру ім. Ів. Франка, в такий спосіб, аби на протязі сезону всі перші артисти передували на Донбасі. Зараз театр перебуває на гастролях на ст. Дебальцево а з 1 листопаду починає свою роботу в м. Луганському. Далі театр поїде по маршруту виробленому Голов. П. О.

ПО КЛУБАХ

Клуб „Металіст“.

Говорили, писали, читали лекції про новий побут.

Півльно, ледве помітно проходив він, цей новий побут в міста, майже непорушувався з місця. І здавалося, що нова сім'я, нова жінка — мати та жінка десь далеко, що треба чекати ще 10—20 років при наймі. А новий побут все-таки прийшов. Прийшов сьогодні, живе поруч з нами, в нашому 1925 році, у нас у Харкові.

Ейд пл. Рози Люксембург від автобусів, що так і сновигують, гудків автомобілів — зовсім наче недалеко живий новий побут.

В маленьких будинках робітничих осель, за яскрава освітленими вікнами, там на Петинці, народилася й живе нова сім'я. Це відділя, з цих будиночків, вечорами після трудового дня на паровозному, ВЕ 'у, на інших заводах, посувуються іноді нарізно, іноді цілими родинами до свого клубу, до разсаднику нового побуту, робітники.

Клуб „Металіст“ зумів підійти щільно до запитів робітничих мас. Ось чому таке велике число його членів — робітників та іх родин. Тут кожен може знайти те, що його зацікавить: навряд чи є ще хоть один клуб на Україні з таким числом ріжних гуртків, як у клубі „Металіст“.

Тут і гурток політграмоти і де-кілько економ-гуртків, і драмгурток, і художній, і гурток охорони материнства та дитинства і багато-багато інших. В кожному з цих клубів інтенсивна, цікава робота, що так кожного й захоплює; кожен з них по своєму підходить щільно до сучасності.

Клуб „Металіст“ в першу хвилину справляє на тих, що знову прийшли, може навіть і не зовсім сприятливе враження: здається, що персидські килими, безліч квіток, коштовна мебля, виключна, майже не до педантичності, чистота, і навіть портрети проводарів в суворих, скромних і разом з тим коштовних рамках надто офіційні, надто багаті, для того, щоб притягти що-вечора сотні робітників до цього клубу. І хочеться самому сісти в чitalні почитати одну з 40.000 книг бібліотеки клуба „Металіст“ та одночасно поговорити про що небудь з групою „Комси“ у кімнаті відпочинку і навіть, не смійтесь читачу, мені, чоловікові, забажалося взяти великий аркуш жовтого паперу і викроїти якусь частину близини в гурткові кройки і шиття.

І як що так впливає клуб на того, хто знов туди входить, то не дивно, що для членів одного профсоюзу, більш чи менш з'єднаних тісно однією роботою, їх клуб був розсадником нового побуту.

Між іншим, не тільки цього вчиться клуб: з кожним днем він становить свої завдання на далі ширше й ширше. І вже не сьогодні-завтра при клубі „Металіст“ відкривається „НУТ“ (недільний університет). Це явище важливе не тільки в житті клуба, але й в житті всього робітничого району Петинки і на ньому ми й зупинимось в другому місці детальніше.

А. К.

Червоний куточок хатньої робітниці.

Похмура сутінь осіннього вечора заглянула в велике вікно затишної залі...

Свічка приліпла в глибині залі, освітлювала її неясним своїм світлом.

На школих лавках, розташованих біля стін, сиділи жінки.

Вони шепотіли...

Загасла раптом електрика припинилось навчання і можна було потихесеньку розмовляти, поки знов не з'явиться світло.

Хтось засвітив свічку й на стінах вималювались химерні тіні... Розбіглись по кутках, захитались, затримали...

Раптом відчинились двері і разом з свіжим холодним повітрям вбігло де-кілько молодих дівчат.

То хатні робітниці.

Покінчив з повсякденними турботами поспішали одівіть свій червоний куточок, бо багато безцінного знання знайшли вони тут. Сюди поспішають вони завжди з своїми радощами й горем, тут спочивають і розважаються, і звідси черпають знання й поради.

Сьогодні в них шкільне навчання. 30 робітниць вже приїхувались для переходу до великої Ленінської школи.—50 будуть поки що одівівати куточок.

Тут же в залі єсть маленький кін, де відбуваються вистави й демонструється жива газета Мають свою стінну газету, тільки скаржаться, що нема в них досвідченого керовника, що міг би направити роботу газети. Часто відбуваються лекції по ленінізму й на інші загально-освітні теми.

Робітниця вчиться, добуває цінні знання, бере удел у відбудові держави.

**

Фантастичні бліки од неясного світла розбіглись по стінах...

На червоному тлі задрапірованого кутка вимальовується погрудя незабутнього Ілліча.

Захиталася од легенького продуву на кону завіса і потягло холодом.

Жінки сиділи в тих же позах.

Раптом з'явилось світло.

Замовкло шепотіння.

Читають...

М. С-ка.

Клуб ім. т. Антропова.

Клуб, члени якого почувають себе як дома. 5 маленьких кімнат що-вечора наповнені робітниками текстильщиками, деревообробниками. Нарзв'язку, ріжких професійних союзів, ріжні інтереси роботи здавалось би повинні бути не дуже впливати на зв'язок членів клубу. А насправді робота всіх гуртків дріже дружня: текстильщики разом з деревообробниками випускають число за числом живу газету. Між іншим, як що вдивитися уважно хоча б у роботу живої газети, стає зрозумілою спільність інтересів членів клуба. Що звяжує цих 1200 чоловіків?

Та те, що є завданням денним тисяч і тисяч робітників виробників: якість продукції.

Про це ж говорить жива газета Антропівців. Але пом'ятають вони і про інше: про зв'язок з селом. Ще в літку, коли клуб імені Антропова перебував у виключно поганіх умовах для роботи, бо майже всі будинки ремонтувалися, український драмгурток к убі все-таки продовжував інтенсивно працювати і навіть виїзджає зі своєю постановкою „97“ до свого підшефного села Дергачів. По над 100 селян з захопленням вітали антропівці і ще з більшим захватом приймали таку близьку ім п'есу. Дати б клубові імені Антропова більш помешкані й ціла низка гуртків, що сьогодні змущені тулитися по кутках маленького клубу, розгорнула б свою діяльність дуже широко.

А данні для цього у Антропівців безумовно є!

А. К.

План переведення Жовтневих свят по клубах:

Журавлівський.

Середа 4-го—Вечір спогадів.
 П'ятниця 6-го—Світова газета, декламація, співи.
 Субота 7-го—Кіно-сеанс.
 Неділя 8-го—Жива газета «Гудок» жовтневий номер.
 Понеділок 9-го—Збори жінвід., жива газета.
 Віторок 10-го—Суд над Жовтнем.

Новоселівка.

П'ятниця 6-го—Урочисті збори членів клубу, ювілей клубу, жива газета, відкриття 3-х куточків Леніна, іс.горія к.убів.

Субота 7-го—Спектакль укр. і рос. драмат. гуртків. Концерт з рунного і співочого гуртка.

Неділя 8-го—Дитяча ранкова вистава силами піонерів—інсценіровка, хор і струнний оркестр.

Увечері—вечірка клубної преси, стінна газета, світова газета.

Журавлівка № 2.

П'ятниця 6-го—Світова газета—Жовтнева Українська постановка—Котловіна.

Субота 7-го—Доклад Жовтневий юн.-драмат. гурток. Жовтнева постановка.

Неділя 8-го—Виступ віх гуртків на жовтневі теми (клубна вечірка).

Холодногорський.

П'ятниця 6-го—Доклад, спортивні виступи, хід книг, жива газета, струнний оркестр.

Неділя 8-го—Доклад, стінна газета, співоч. гурток, струнний гурток.

Молодий Більшовик.

П'ятниця 6-го—Вечір спогадів, спортугурток жіночий і чоловічий, драматургія «10 днів, що потряси світм».

Субота 7-го—Доклад з диапозитивами, досягнення Жовтня, 2) кіно.

Неділя 8-го—Доклад Ленін та молодь, постановка укр. драм. гуртком «97».

В клубі гасла, плакати, поновлення Ленінського куточка, виставка книжок, стінна газета.

Клуб „Скороход“.

П'ятниця 6-го—Вечір спогадів про 1905 рік з уклоном про Скороход, відкриття Ленінського куточка, стін. газети.

Субота 7-го—Інсценіровка 7 епізодів на теми жовтня, спо. тивні вправи.

Неділя 8-го—Кіно сеанс.

Клуб імені Леніна.

4-го 1) Вечір спогадів „ХІІІ“ в день Жовтня, 2) Кіно.

5-го 1) Вечір спогадів „Серп і Молот“ в Жовтневі дні, 2) Струнний гурток.

6-го—Спогади, 1) Клуб в Жовтневі дні, 2) Жива газета „Жовтень в клубі“) Співи.

7-го—Доклад молоді та Жовтень, постановка „Джімі Хігінс“ на укр. мові, випуск клубного журналу стін. газети, та відкриття Ленінського куточку.

Клуб III-й Інтернаціонал.

28-го—Доклад перед кіно-сеансом „Підготовка Жовтня“.

2-го—Політ'лоторея на цю тему.

4-го—Доклад перед кіно-сеансом „Наші досягнення з діграмами.

5-го—Вечір спогадів.

6-го 1) Відкриття „селок. 2) Доклад „Жінка і Жовтень, 3) Постановка „Біля одчинених воріт“.

7-го—Доклад Ленін та Жовтень, постановка „Біля одчинених воріт“, стін. газета.

8-го В день—Дитяча ранкова вистава силами піонерів.

Увечері—Доклад „Молодь та Жовтень“, жива газета.

9-го—Вечір—Жовтень в літературі та пресі.

Клуб Варинського.

4-го—Вечір спогадів.

6-го—Урочисте відкриття куточку Леніна Мопра.

7-го—Доклад, п'еса пролетаріату.

8-го Вранці—Дитячий ранок.

Увечері—Вечірка Мопру, жива газета. Жовтневий номер стінгазети.

Клуб Дарбс.

6-го—Відкриті збори латсекції з членами клубу „З покоління“. Спогади.

7-го—Доклад Досягнення за 8 років з діаграмами. Вистава „Коваль смерти“, концертний відділ: співи та струн. оркестр.

8-го—Устна газета, інсценіровка піонер. колективу, спортивні вправи.

Будинок Червон. Міліції.

6-го—Урочисті збори міліц. гарнізону, клубна вечірка, жива газета — 8 Жовтнів“.

7-го Нічого не буде, через те що всі міліціонери будуть по пардах.

8-го—Клубна вечірка, спорт. вправи, струнний гурток, кіно-гурток, куточки відновлюються.

Основ'янський.

6-го 1) Доклад, 2) Кіно-сеанс—2 сеанси.

7-го В день—Інсценіровка на автомобілі за Долинським, „Рейки“ піонерськ інсценіровка.

увечері 1) Вечір спогадів, 2) Клубна вечірка.

8-го—Дитяча ден. вистава.

Увечері—клубна вечірка та постановка укр. драмат. гуртком „На передодні“.

Павлівка.

6-го—Вечірка спогадів, інсценіровка, спорт і муз. гуртки.

7-го—Доклад. пост. „Земля дібом“.

8-го—Дитяча денна вистава.

Увечері випускається спеціальний номер стін. газети.

Клуб Аерохема.

1. Доклад.

2. „Ультиматум“ п'еса Агмас.

3. Музичальний виступ учнів муз. інституту.

4. Революційні танки в виконанні майстерні Е. Менес.

ХРОНИКА.

Положення про Державні Театри України подано на затвердження до Раднаркому УСРР. Згідно з Положенням театрам надається право самостійної господарсько-правової одиниці, яка одержує основну художньо-ідеологічну лінію з центру. Затвердження положення дасть змогу дирекції театрів вільніше вести роботу в межах видаваемої субсидії.

Одеський Держ. Драм. Театр роспочинає сезон 7-го листопаду п'єсу «Полум'яр!» А. Є. Луначарського в постановці режисера Б. С. Глаголіна. На відкриття Театру виздійт Зав. Відділом Мистецтв тов. Христовський М. Ф.

Широка нарада керовників художньою роботою в місті та на селі скликається 20 листопаду при Художнім Відділі НКО РСФСР. На нараду запрошено представників відділу мистецтв НКО УСРР.

Тов. Рафальський К. Я., інспектор театральної роботи відділу мистецтв НКО виїхав до м.м. Проскурова й Чернігова з метою обслідування початкової роботи державних театрів в цих містах.

З генеральним Комісаром СРСР на Парижській Художньо-Промисловій виставці, який братиме участь в представленні експонатів від СРСР на Театральну виставку с Америкою, Наркомосвіта УСРР веде переговори що до утворення на Виставці Укр. відділу, де будуть представлені роботи найвидітніших театральних художників України. Виставка демонструватиметься в Чикаго, Нью-Йорку й Філадельфії.

Київська Окрполітосвіта незабаром випустить щотижневий журнал мистецтв, що освітлюватиме театральне й художнє життя Києва. В склад редколегії журналу ввійшли: Якубовський, Курбас, Лазоришак, Гарник, Зорін, Гальперін, Грінченко, Вроня, і Савченко. Тіраж журналу 2000 примірн.

В Києві закінчується друкування кіно-журналу ВУФКУ — «Кіно» на українській мові. Цими днями журнал буде пущений в продаж.

Відпов. редактор — М. Христовий.

В Харківському Музично-Драматичному Інституті.

(Розмова з ректором музично-драматичного інституту професором Дремцовим).

Закінчивсь прийом в Харківський музично-драматичний інститут. Але не всі місця заповнені. На 100 вільних місць, згідно з розділом Голово-професії, прибуло 60 чоловік, з яких зачислено 47 чоловік. Більша частина п'ятих студентів припадає на драматичний факультет.

На пропозицію Голово-професії музичні технікуми на Україні повинні виділити з своїх ВУЗ'їв найкращих студентів для заповнення вільних місць в Харківському Музичному Інституті.

В Інституті є два факультети: 1) інструкторсько-педагогічний і 2) драматичний. В біжучому шкільному році намічено розбити інструкторсько-педагогічний факультет на підвідділи, які будуть готовити: а) інструкторів політосвіти, педагогів соцівих та педагогів профосу (по спеціальніх інструментах і педагогічних предметах).

Праця на всіх факультетах розпочалась 15 го жовтня. Для деяких педагогічних дісциплін відчувається недостача керовників і правінні інституту рішило оголосити конкурс на ці посади. Для педагогічної практики студентів, в інституті організовані музичні класи, в яких проходяться предмети музичальних професій. Викладачами в цих класах є студенти старших курсів, рекомендовані предметово-плановою комісією інституту. Вони працюють без перерви під контролем професорів. Драматичний факультет українізований на 100%. Що торкається семинарського методу навчання в інституті — він ступнєво витісняє лекційну систему, якою користується тільки на початках курсів і для необхідних пояснень керовників.

Колегия - Христовий, Рафальський, Лифшиц.

ПРОГРАМИ ТЕАТРІВ.

Державопера.

„ФАУСТ“.

Фауст старий	Гайдамака
молодий	Кученко
Мефістофель	Сердюков
Маргаріта	Закревська
Зіbel	Мамін-Нікольський
Вагнер	Тоцький
Марта	Мартинович

Постановка Е. Юнгальд—Хилькевич

Дирігент Брон

„АІДА“.

Опера на 4 дії і 7 картин, музика Верді.

Радамес, єгипетський полководець, любить ефіопську царівну Аїду, рабину Амнерис, дочки єгипетського фараона. Війська Радамеса одержують перемогу над ефіопським царем Амонасро, батьком Аїди. Фараон пропонує переможцеві Радамесу руку Амнерис. Амонасро намовляє дочку свою Аїду вивідати від Радамеса план нового походу проти пов-

ставших ефіопів. З любові до Аїди, Радамес відкриває військову таємницю. Про це дізнається фараон. Радамеса схопили. Суд жеців засудив його на смерть в підземеллі. Да його туди скрито прийшла Аїда і добровільно з ним помірає. Амнерис сумує на могилі Радамеса.

Дієві особи:

Цар Єгіпта	Чиньов, Ткаченко
Амнеріс	Хоріна, Пушкарьова
Аїда, рабина Ефіопська царевна	Літвіненко - Вольгемут, Гужова.
Радамес	Мосін, Базанов
Рамфіс	Сердюков, Шаповалов
Амонасро	Любченко, Загуменний
Гонець	Колодуб.

Дія відбувається в Мемфісі за часів могутності

Фараона.

Диригує Народ. арт. Л. П. Штейнберг.

Режисер М. М. Боголюбов

Отвєтств. режисер В. Манзі

Хормейстр Толстяков.

„Сорочинський Ярмарок“.

Опера на 3 д., 4 карт. Мусорського.

Шарася	Гужова або Славянська																
Хівря	Пушкарьова, Хоріна																
Черевик	Шаповалов, Паторжинський																
Грицько	Мамін-Нікольський, Кученко																
Кум	Зубко, Троцький																
Попович—(Афанасій Іванович)	Гайдамака, Брайнін																
Циган	Паторжинський, Циньов																
Gості	<table border="0"> <tr> <td>Колодуб,</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Дідковський</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ткаченко</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Мартиненко</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Манько</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Стуканівська</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Дубиненко</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Тоцький</td> <td></td> </tr> </table>	Колодуб,		Дідковський		Ткаченко		Мартиненко		Манько		Стуканівська		Дубиненко		Тоцький	
Колодуб,																	
Дідковський																	
Ткаченко																	
Мартиненко																	
Манько																	
Стуканівська																	
Дубиненко																	
Тоцький																	
В пролозі																	

Дирігент—народній артист Штейнберг
Постановка—Боголюбова

Хори вивчені Толстяком

Балет під керовництвом

балетмейстера Баланоті

Сценично оформлені й костюми Георгіївського
Передвижна сцена по проектові Калачева

ЛЕБЕДИНЕ ОЗЕРО.

Фантастичний балет на 4 дії.

Муз. П. І. Чайковського

Постановка балетмейстера академичних театрів
Р. И. Баланоті.

Принц святкує свою повнолітність, оточений цілим віном молодих гарних дівчат. Принцеса—мати раптом порушує його веселощі, нагадуючи праці останній день його юнацького життя: на завтрашньому балу він мусить обрати собі наречену. Принц захурився і, щоб розважити тугу, він з товаришами йде на лові лебедів, але й тут йому не пощастило. Лихий чарівник обернув на лебедів дівчат, що не захотіли кохати повторне чудовище. Тільки вночі знов вертається їм людський образ, але й тоді вони не мають волі, бо за ними невідступно стежить їхній лихий геній—чарівник. Врятувати від чар може тільки кохання юнака, що ніколи ще нікого не кохав. Принц зачарувався царицею лебедів, Одетою, і клянеться їй, що вічно кохатиме її. Лихий геній, підслушавши їхню розмову, вирішує всяко перешкоджати, щоби принц не зблизився з Одетою. Сін приводить на бал свою дочку, Оділію, надавши їй образу Одети. Принц нічого не підохріває, з усіх дівчат обирає Оділію, але в останній момент він дізнається, що його обдуруено, і гадаючи, що Одета навіки залишиться під владою лихого генія, він покидає замок,

На озері теж горе. Одета, певна, що принц зрадив її, від туги хоче кинутися в озеро, але появляється принц і благає не робити цього. Лихий геній радіє. Одета все-ж кидаеться в озеро і принц, не в силі перенести розлуки і знаючи, що своєю смертю він згубить лихого генія, кидаеться за Одетою. Лихий геній у муках гине.

Дієві особи:

Принцеса	Долохова
Принц Зігфрід	Павлов
Його друг Бено	Непомнящий

Вихователь принца	Карсавін						
Фон-Ротбар	Тарханов						
Одeta	Чаплигіна						
Оділія	Стекль						
Церемоніймейстер	Муравін						
Шут	Непомнящий						
Dрузі принца	<table border="0"> <tr> <td>Муравін</td> </tr> <tr> <td>Іванів</td> </tr> <tr> <td>Кузнецов</td> </tr> <tr> <td>Константинов</td> </tr> <tr> <td>Маневич</td> </tr> <tr> <td>Соболь</td> </tr> </table>	Муравін	Іванів	Кузнецов	Константинов	Маневич	Соболь
Муравін							
Іванів							
Кузнецов							
Константинов							
Маневич							
Соболь							

Слуги, пажи, герольди, військо.

Дія I.

Па-де труа виконують:

Антонова, Левчинська, Чернишов.

Селянський вальс виконують:

Апонова (Гамсакурдія), Левчинська, Сомова, Яригіна, Трусова, Маслова, Астррова, Рубіна, Пілер, Стрілова, Липковська, Дмитрієва, Штоль, Горн, Озолінг, Лісовицька, Шполянська, Корсарова, Чехова, Гасенко, Долохова, Лур'є, Жерлінська, Малець, Гольштейн, Свішникова, Зільберман, Наливайко, Шумякова.

Дія II.

Вальс лебедів виконують:

Апонова, Сомова, Стрілева, Горн, Левчинська, Яригіна, Рубіна, Валінг, Трусова, Гамсакурдія, Гасенко, Нілер, Маслова, Лінковська, Лісовицька, Астррова, Жерлінська, Корсарова, Штоль, Долохова, Чехова, Шполянська, Лур'є, Малець, Наливайко, Зільберман, Свішникова, Гольштейн.

Дія III.

Вальс наречених виконують:

Анопова, Яригіна, Рубіна, Пілер.

Еспанський танок виконують:

Сомова, Стрілова, Чернишов, Маневич.

Венеціянський танок виконують:

Торн, Лінковська, Озолінг, Чехова, Корсарова, Лісовицька, Гасенко, Жерлінська.

Венгерський танок виконують:

Гамсакурдія, Карсавін, Астррова, Дмитрієва, Трусова, Константинов, Кузнецов, Соболь, Іванов.

Дія IV.

Адажіо виконують:

Чаплигіна, Павлов.

Диригує І. Е. Вейсенберг.

Соло в оркестрі:

Скрипка	проф. В. І. Добржинець
Віолончель	А. Кассан
Оруга	в. М. Пушкарьова
Труба	Ф. Пархомів

Симфонічний концерт

Першій цикль ранкових недільників, оркестра Державної опери в складі 70-ти арт. під диригуванням народного арг. У.С.Р.Р.

Л. П. ШТЕЙНБЕРГА

Програма концерта у неділю 7 листопаду

Твори Рихарда ВАГНЕРА

Солісти: **Д. С. БАЗАНОВ** (тенор)
С. ЗУБКО (бас)

Відділ I.

1. Вступ і любовна смерть «Трістан і Ізольда»
2. Шопот лсу з опера «Зігфрід» в 1 раз.
3. Увертюра з опера «Мейстензінгери»

Відділ II.

4. Пісня Веени з опера «Валькірія» викон. **Д. Базанов**
5. Прощання Ватана й чарівний вогонь з опера «Валькірія» викон. **С. Зубко**
6. а) Жалібний марш з опера «Загібел богів»

ДЕРЖДРАМА

Б. Ромашів.

ПУХКІЙ ПІРІГ

комедія на 5 дій (15 сцен)
переклад К. Кошевського.

Коромислів Ілля Овсієвич, директор банку . . . . . Марьяненко І.
Софія Миронівна його жінка . Верхомієва Л.
Коромислів Федір Овсієвич, голова Правління «Тіка». Петлященко М.
Ганна Семенівна, його жінка . Ожеговська Є.
Плюхів Адам Іванович, Секретар банку . . . . . Кошевський К.
Файна Петровна, його жінка . Шведенко Н.
Мелкин Павло Павлович, Член Правління банку . . . . . Милютенко Д.
Брунк Оскар Львович, завід. фінчастин. . . . . Гончаренко Я.
Гусаків Гнат Миронович, завід. господ . . . . . Іванів Ю.
Коркин, бухгалтер . . . . . Чарський Г.
Кришкин, секретар ячейки . Дехтяренко М.
Рак Семен Яковлевич, комерц. дирек. «Тіка» та «Арпі» (Шипіленко М.
Раїса Михайлова, його жінка . Горленко М.
Кізяківський Іван Дем'янович, голова кооп. Т-ва «Піллюля» Гладко Ф.
Обридайло Сергій Антипович, Комерсант . . . . . Юра Т.
Кут'йова Пріся Петровна, його сожит . . . . . Юрівна Т.
Містер Пульс, пред. Акц. К-о Бродвей та С-ни . . . . . Демченко П.
Штопкин, перекладувач . . . . . Іванченко А.
Ріга Керн. (Маргаріта Леонівна) . . . . . Варецька В.
Опель, балетмейстер . . . . . Козаківський Ю.
Гудзонів (Фреді), актор . . . . . Пономаренко О.

Мирон Зонт, редактор журналу	
Червона куліс	Олександров О.
Яша Міндаль, піаніст	Уманець П.
Струмілін, перукар	Кречет В.
Фітільов, пом. режисера	Уманець П.
Куксіна, стенографістка	Солонько В.
Мрожинський, предст. Півден- промторгу	Спішинський
	Пилипенко М.
Понді, господар цукарні	Коханенко Є.
Кельнерша	Степанова К.
Мейер, робітник «Червоної Зорі»	Литвинів С.
Агент Д. П. У.	Міхневич О.
Агент К. У. К. Р.	Уманець П.
Маша покоївка	Станіславська Л.

Дія відбувається в 1922 році.

Постановка **Б. С. ГЛАГОЛІНА.**
Оформлення сцени худ. **А. Г. Петрицький.**

М. КУЛІШ

КОМУНА В СТЕПАХ.

п'єса на 4 дії с 12 епізодів)

Дієві особи:

Кошарний Роман, середняк хуторянин	Юра Т.
Секлета, його жінка	Борисоглібська Г.
Максим, їхній син	Гладко Ф.
Тодоська, невістка	Верхомієва Л.
	Шведенко А.
Свиридко ІІ хлопчик	*
Кошавка	Коханенко Є.
Ступа—Куркуль	Спішинський Ю.
Чухало	Кречет В.
Марина, дочка Чухала	Петлященко М.
Рогачка, бандит	Станіславська Л.
Лавро, голова комуни	Іванів Ю.
Лука	Атуля О.
Химка	Чарський Ю.
Микишка	Маслюченко В.
Гарасько	Кошевський К.
Яшка	Пилипенко М.
Аврам, циган	Уманець П.
Макар	Милютенко Д.
Мотринка	іванченко А.
Пистина	Демченко П.
Баба Лукія	Рубчаківна О.
Дід Касьян	Кузьменко А.
Секретар Комуни	Солонько В.
	Коханова К.
Піп	Ожеговська Є.
Ділок	Олександров О.
Хуторянин	Костюченко.
Лірник	Пилипенко М.
Человік 1	Кошевський К.
" 2	Кукурішин О.
Дівчина	Демченко П.
Жінка	Ніговський С.
Салдатка	Дігтяренко К.
	Міхневич П.
	Юрівна Т.
	Миргород Т.
	Степанова К.

Комунари, куркулі.

Постановка заслуженого артиста Республіки **ГНАТА ЮРИ.**
Сценічне оформлення худож. **М. Драк.**

музичний гротеск на 4 дії.

,97“

п'єса на 4 дії.

Халіва	В. Кречет
Хома	П. Демченко
Горобець	Т. Барвінська
Сотник	М. Петлішенко
Сотниківка	{ О. Рубчаківна В. Солонько
Няня	{ Л. Верхомісса В. Маслюченко
Хорунжий	Ф. Полунова
Свирід	Ю. Козаківський
Дорош	Т. Юра
Вільма	Є. Коханенко
Кумедник	Д. Милютенка
Дід	К. Кошевський
Баба	Т. Юра
Крамар з папером	Г. Борисоглібська
Крамар з „Тінолем“	О. Пономаренко
Жебрачка	І. Олександров
Хлопець з шоколадом	Л. Станіславська
Половий	Я. Трудлер
Перекупки	О. Пономаренко
	{ Н. Горленко Є. Черновська Є. Ожеговська Т. Юрівна Н. Шведенко В. Маслюченко К. Коханова Т. Миргород

інтермедія „Українізація“

Полова комісії	В. Спішинський
Члени комісії	А. Іванченко
Радянська панна	{ Я. Трудлер М. Пилипенко

інтермедія Адам і єва“

Адам	В. Кречет
Єва	Т. Барвінська
Янгол	П. Демченко
Бог	М. Пилипенко
Смерть	К. Діхтяренко
Вій	С. Литвинів

„Ларьок“

Ларьок	Л. Костюченко
Цера	Г. Чарський

„Марс“

Марсіянці	{ Ю. Іванов Н. Шведенко С. Литвинів Л. Станіславська П. Уманець
---------------------	---

інтермедія Наркомзем і коза“

Наркомзем	С. Литвинів
Коза	І. Кукарешник

Інтермедія „Іхав козак за Дунай“

Козак	В. Кречет
Дівчина	Т. Барвінська

„Халиндра“

Є. Вігоріїв Б. Плетньов

Постановка заслужен. артиста **Гн. Юри**.
Оформлення сцени художника **А. Петрицького**.

Музика композитора **Н. Прусліна**.

Музичне виконання—квартет ім. Віл'йома:

Іван Стоножка, селянин не заможник	О. Ватуля
Ганна, його жінка	Є. Ожеговська
Вася, їх син	О. Пономаренко
Дід Юхим	Ю. Чарський
Сенього Смік, голоба комнезаму	В. Кречет
Мусій Копистка, незаможник	Гнат Юра
Заслуж. арт. реж.	Н. Шведенко
Шараска, його жінка	К. Кошевський
Панько, секретар сільської ради	Т. Юра
Гнат Гиря, куркуль	Т. Барвінська
Лізька, його дочка	М. Пелипенко
Годованій, колишній драгун	Г. Борисоглібська
Орина старчиха	А. Іванченко
Микита	Є. Коханенко
Дід з ціпком	Л. Верхомісса
Манашки	Т. Юрівна
Андрій	Ю. Іванів
Ларіон, наймит Гирин, глухонімий	П. Міхнови
Незаможник	Ф. Гладко
Чоловік з кураєм	Д. Милютенко

Постановка зас. арт. респ. **Гн. Юри**.

Сценичне оформлення худ. **М. Драка**.

Государственный Краснозаводский театр имени Раковского

„МАНДАТ“

ком. в З. д. Эрдмана

действующие лица;

Гулячкин	Шейн
Надежда Петровна	Линецкая
Варвара Сергеевна	Павлова
Ширкин Иван Иванович	Костровский
Анастасия Николаевна	Гамалей
Лишневская	засл. арт. Строева-Сокольская
Автоном Сигизмундович	Мальвин
Агафангел	Харченко
Сметанич	Савельев
Валериан	Олегов
Анатолий	Льдинская
Степан Степанович	Долохов
Фелициата Гордеевна	Виталь
Ильинкина	Сагина
Зархин Зотик Францевич	Хмыров
Ариадна Павловна	Агаджанова
Крантик Наркис	Котляров
Гость	Палевский
Шарманщик	Ефремов
Человек с барабаном	Озимый
Женщина с бубном и попугаем	Шульженко
Отец Повсекакий	Беляев

Постановка главного режиссера

Нелли Влад

Сценическое оформление худ. **Б. Косарев**

Ведет спектакль **Жагировский**

Театр им. ШЕВЧЕНКО (быв. МУССУРИ)

гастроли заслуж. артиста Республики

Степана КУЗНЕЦОВА

Спектакль обслуживается коллективом русской драмы под режиссерством Ильченко.

Ч у ж и е

пьеса в 4 д. Нотапенко

Дыбольцев, учитель гимназии. заслужен. артист С. Л. Кузнецов

Марина, Игнатьевна, его жена	К. Т. Туберозова
Константин, их сын	Г. И. Базилевский
Колесина, их дальняя родствен.	В. И. Кащинцева
Миша, брат ее	В. К. Брэйш
Уткина, богатая вдова	Карская
Номорцев, отец ее	Д. И. Ильченко
Людмила Карповна, его жена	В. Н. Ратомская
Завзятов, богатый помещик	А. О. Зайченко
Крутоносов	Б. Д. Таубэ
Раиса, экономка	Н. Б. Наумовская
Аннушка, кухарка	Л. А. Огневская
Горничная	Н. Юрьева

Постановка С. Л. Кузнецова.

Режиссер Д. И. Ильченко.

Пом. режис. И. Г. Аллатов.

Суфлер С. Перцов.

Тетка Чарлей

комед. в 3 д. Томаса, перев. Корша

Френсис Гесней	В. А. Акимов
Снетлайт	Д. И. Ильченко
Джек Гесней	Г. И. Базилевский
Чарлей Вайкем	В. К. Брэйш
Баберлэй	заслужен. артист С. Л. Кузнецов
Китти	В. И. Кащинцева
Энни	Л. А. Огневская
Донна Люция	К. Т. Туберозова
Элла	Д. Ф. Ивина
Брассэт	Б. Д. Таубэ

Когда рыцари были храбры

ком. в 3 д. Марло

Лорд Гай-де-Вир	засл. артис. Хс
Витель, его лакей	Степ. Кузне. Со
Баркер, буфетчик	Базилевский Сс
Видункомб, помещик	Зайченко
Брайен, барон	Акимов
Айсаке-Ахмедсон, финансист.	Брейш
Пастер Питер	Таубэ
Тетка лорда	Ильченко
Ровина Эгингтон	Туберозова
Милиссент } ее племянницы	Карская
Марджора }	Ивина
Кэт, дочь пастора	Юрева
Айхмедсон, дочь финансиста	Огневская
Элис Баркер, горничная	Кащинцева
Герольд	Худякова
	Арский

Постановка С. Л. Кузнецова

Режиссер Д. И. Ильченко

Пом. режиссера И. Г. Аллатов

Суфлер Перцов

Хорошо сшитый фрак

ком.-сатира в 4 д., пер. Федоровича.

Министр	Зайченко
Рейнер	Акимов
Ревекка—жена его	Наумовск
Эмма, их dochь	Ивина
Лаура	Тубероз
Зильберберг	Базилевс
Ушико	Таубэ
Галь	Ильченк
Кюршнер	Арский
Турнер	Михайл
Лили	Огневск
Зонберг, писатель	Чл
Губер, портной	Брейш
Ирена, его dochь	Таубэ
Антон Мельцер	Карская
	засл. артис. В
	Степ. Кузне

Постановка С. Л. Кузнецова.

Режиссер Д. И. Ильченко.

Пом. режис. И. Г. Аллатов.

Суфлер Перцов

Зал Державної Книгозбірні ім. Корол

Середа 4 листопаду 1925 р.

Концерт піаніста Елінс

у програм входять

I від. Бах-Ліст-Органна прелюдія та друга А-
Бетховен-Соната оп. 110 As-dur
Шопен 6 етюдів оп. 25.
II від. Прокоф'єв Соната № 2
Ліст Maseria
Вагнер-Ліст-Тангейзер.

Початок о 8 1/2 год. веч.

Адміністратор Володимир Адель